

Ю. А. ПРИЛЕПШЕВА*

ДЕРЖАВНА АРХІВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ ВПЕРШЕ ПІДПИСАЛА МЕМОРАНДУМ ПРО СПІВРОБІТНИЦТВО З ГРОМАДСЬКИМ ОБ'ЄДНАННЯМ ПОШУКОВЦІВ

17 серпня 2011 р. підписано Меморандум про співробітництво між Державною архівною службою України та Всеукраїнським громадським об'єднанням “Союз “Народна пам'ять”, що свідчить про усвідомлення сторонами суспільної значущості розвитку пошукової діяльності для відродження та збереження історичної пам'яті народу. Документ підписано Головою Державної архівної служби України О. П. Гінзбург та Головою правління ВГО Я. О. Жилкіним.

Меморандум підписано на виконання положень пункту 2 Розпорядження Президента України В. Ф. Януковича № 204/2011-рп “Про додаткові заходи з пошуку, дослідження і впорядкування місць поховань жертв війни, політичних репресій та інших трагедій Українського народу” та п. 5, 6 “Плану заходів з увічнення пам'яті про події Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років та її учасників на 2011–2015 роки”, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 березня 2011 р. № 199-р.

На виконання зобов'язань за Меморандумом передбачається здійснення сторонами спільних заходів із виявлення документів, що містять інформацію про місця поховання жертв війни, політичних репресій та інших трагедій українського народу, забезпечення вільного доступу до розсекречених архівних документів представників громадських організацій та використання цієї інформації у пошуковій діяльності. Участь у безпосередньому виконанні положень Меморандуму братимуть центральні та регіональні державні архіви, з одного боку, та представники громадських пошукових організацій і пошукових загонів, що входять до складу “ВГО “Союз “Народна пам'ять”, – з іншого.

* *Прилепішева Юлія Анатоліївна* – кандидат історичних наук, заступник директора департаменту організації архівної роботи – начальник відділу міжнародного співробітництва та зв'язків з іншими установами Державної архівної служби України.

Під час підписання Меморандуму про співробітництво між Державною архівною службою України та Всеукраїнською громадською організацією «Союз «Народна пам'ять».

Ольга Петрівна Гінзбург відзначила, що підписання цього документу є символічним, оскільки відбувається напередодні святкування 20-ї річниці незалежності України. «Відзначаючи ювілей української незалежності, ми зробили дієвий крок до об'єднання зусиль держави і громадськості у справі увічнення пам'яті жертв війни та політичних репресій, – підкреслила вона. – Це вагомий внесок у реалізацію положень розпорядження Президента України Віктора Федоровича Януковича, яким було поставлено пошукову роботу на якісно новий щабель. Наша постійна співпраця з пошуковими організаціями стане ще одним проявом вшанування героїв Великої Вітчизняної війни, які загинули в боях за свободу і незалежність нашої Батьківщини. У співпраці з пошуковими організаціями архівісти більш ефективно виконуватимуть надзвичайно важливе для збереження народної пам'яті розпорядження Президента України з відзначення Дня партизанської слави та 70-ї річниці партизанського руху в Україні».

«Цей документ без перебільшення можна вважати історичним, адже вперше в історії незалежної України Державна архівна служба України підписує договір про співробітництво з громадською пошуковою організацією, – сказав після підписання документу Ярослав Олександрович Жилкін. – Більше того, вперше в історії СНД державна архівна установа рекомендуватиме партнерську громадську організацію для роботи у Центральному архіві Міністерства оборони Російської Федерації в

місті Подольську. Для пошуковців це надзвичайно важливо, адже фонди Центрального архіву у Подольську є найбільшим і найповнішим зібранням документальних матеріалів управлінь центрального апарату Міноборони колишнього СРСР (з 1991 року – Російської Федерації), управлінь військових округів, управлінь армій, дивізій, військових частин, штабів, навчальних військових закладів та інших установ, починаючи з 1941 і закінчуючи 1980-ми роками. Документи архіву містять велику за обсягом інформацію, яка необхідна для здійснення пошукової діяльності. Понад 50 % роботи пошуковців – це робота з архівними документами та матеріалами: пошук документальних свідчень про ті чи інші військові події, розташування військових формувань, про проведення поховань загиблих, іншої інформації, необхідної для встановлення долі або місця захоронення учасників Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років та інших військових конфліктів. Наявність та доступність такої інформації значно підвищує якість нашої роботи, саме тому факт підписання цього Меморандуму важко переоцінити”.

МЕМОРАНДУМ

про співробітництво між Державною архівною службою України та Всеукраїнською громадською організацією “Союз “Народна пам’ять”

Державна архівна служба України (далі – Укрдержархів) в особі Голови ГІНЗБУРГ Ольги Петрівни, що діє на підставі Положення з однієї Сторони, та Всеукраїнська громадська організація “Союз “Народна пам’ять” (далі – ВГОСНП) в особі голови ЖИЛКІНА Ярослава Олександровича, що діє на підставі Статуту з іншої Сторони, спільно – “Сторони”,

усвідомлюючи суспільну значущість пошукової діяльності для відродження та збереження історичної пам’яті українського народу,

уклали цей Меморандум про таке:

1. Предметом Меморандуму є співробітництво в галузі здійснення спільних заходів із виявлення документів, які містять інформацію про місця поховання та імена, можливе місцезнаходження непохованих належним чином останків жертв війни та політичних репресій та інших трагедій українського народу, інформацію, що може сприяти пошуку родичів загиблих, як таких, що більш повно відображає сутність пошукової діяльності, забезпечення вільного доступу до розсекречених архівних документів, доступ до яких не обмежений відповідно до чинного законодавства, представників громадських організацій та використання такої інформації у пошуковій діяльності (пункт 2 розпорядження Президента України № 204/2011-рп “Про додаткові заходи з пошуку,

дослідження і впорядкування місць поховань жертв війни, політичних репресій та інших трагедій Українського народу”, пункт 5 та абзаци 2–3, 5, 7 пункту 6 “Плану заходів з увічнення пам’яті про події Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років та її учасників на 2011–2015 роки”, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 березня 2011 р. №199-р.

2. Сторони здійснюють співробітництво за такими напрямами:

– виявлення у фондах державних архівів відомостей про місця поховання та імена, можливе місцезнаходження непохованих належним чином останків жертв війни та політичних репресій та інших трагедій українського народу, інформацію, що може сприяти пошуку родичів загиблих, як такої, що більш повно відображає сутність пошукової діяльності;

– створення сприятливих умов для організації роботи представників ВГО СНП у читальних залах державних архівів з метою їх вивчення та використання у пошуковій діяльності;

– розроблення довгострокових планів спільної діяльності Сторін у рамках Меморандуму, у тому числі з використання отриманої у ході пошукової роботи інформації з науковою та дослідницькою метою;

– оприлюднення Сторонами відомостей про місця поховання жертв війни, політичних репресій та інших трагедій Українського народу, виявлених у ході співробітництва за цим Меморандумом дослідженні;

– розміщення інформації про результати співробітництва Укрдержархіву та ВГОСНП на офіційному веб-порталі Укрдержархіву, у друкованих та електронних засобах масової інформації.

3. Сторони домовилися здійснювати взаємовигідне та довгострокове співробітництво, дотримуючись положень цього Меморандуму.

4. Укрдержархів і ВГОСНП домовилися про координацію та об’єднання зусиль з метою обміну наявною у них інформацією про хід реалізації спільних проектів у рамках цього Меморандуму.

При цьому ВГОСНП інформує Укрдержархів та його державні архіви про результати використання отриманої від архівів інформації, Укрдержархів та державні архіви надають представникам ВГОСНП консультації у момент підготовки ВГОСНП інформаційного та аналітичного продукту за виявленими в архівах документами.

5. Укрдержархів та його державні архіви надаватимуть представникам ВГОСНП вільний доступ до відкритих архівних документів, а також до всіх довідкових матеріалів архівних фондів, як опублікованих, так і неопублікованих, що стосуються тем їхніх досліджень;

Укрдержархів надає сприяння ВГОСНП у разі необхідності звернення від імені ВГОСНП до державних архівних служб іноземних держав, з якими Укрдержархівом укладено двосторонні міжвідомчі міжнародні договори в архівній сфері.

6. ВГОСНП визначає представників (або склад пошукових груп), які працюватимуть від імені організації з архівними документами в читальних залах державних архівів Укрдержархіву за тематикою, обумовленою цим Меморандумом;

ВГОСНП та його представники (керівники пошукової групи) у своїй діяльності керуються законодавством та нормативно-правовими актами, що регламентують діяльність державних архівів та внутрішнім порядком роботи, затвердженим кожним окремим державним архівом.

7. Умови і порядок здійснення спільних заходів визначаються Сторонами у робочому порядку шляхом проведення консультацій через уповноважених представників.

З метою реалізації положень цього Меморандуму Сторони можуть укладати окремі угоди щодо конкретних напрямів співпраці.

8. Сторони докладатимуть зусиль щодо забезпечення тісної комунікації та координації спільних зусиль, спрямованих на реалізацію проєктів, передбачених цим Меморандумом, та сприятимуть поширенню інформації про позитивний досвід своєї співпраці.

9. Цей Меморандум вступає в силу з дня його підписання.

10. Цей Меморандум підписано в м. Києві, "17" серпня 2011 р., у двох оригінальних примірниках, при цьому обидва тексти мають однакову силу.

Від Державної архівної служби
України

Від Всеукраїнської громадської
організації "Союз "Народна
пам'ять"

Голова

Голова

О. П. ГІНЗБУРГ

Я. О. ЖИЛКІН